

Č E S K Ý J A Z Y K

1. Označte řádek, na němž není žádný pravopisný nebo gramatický nedostatek:

- a) O druhé místo v průběžném pořadí si při páteční časovce řekl také fantastickým výkonem v závěrečném stoupání, jež zvládl lépe pouze Pogačar.
- b) A tak zatímco souboj o pódium a místa v první desítce slibuje napínavou podívanou, boj o růžový dres nikoliv.
- c) Daniel Felipe Martínez se před dvěmi lety vyšvihl mezi vrchařskou elitu.
- d) Jistěže by chtěl vítězství, ale ve svých téměř 40ti letech si nestěžuje.

body:/3

2. Označte řádek, na kterém jsou uvedeny jen názvy činitelské:

- a) mechanik, seřizovač, údržbář
- b) cyklista, běžec, horolezec
- c) řidič, posunovač, letec
- d) správce, školník, rozhodčí

body:/3

3. Označte řádek, na němž je slovo správně morfematically rozčleněno.

- a) ne-na-kouk-li
- b) put-ová-n-í
- c) před-ved-la
- d) na-plán-ov-at

body:/3

4. Označte řádek, na němž jsou pouze slovní tvary obsahující rodovou koncovku.

- a) stoupání – předvedla – zlomili
- b) zažívá – soustředění – zvládl
- c) odstartoval – zahozena – poodjeli
- d) předvedl – nepřestal – vede

body:/3

5. Označte řádek, na němž jsou uvedena pouze pomnožná substantiva.

- a) hmyz – plíce – ovoce
- b) Velikonoce – ústa – kleště
- c) mužstvo – kníže – kalhoty
- d) hospodářství – vrata – povidla

body:/3

6. Označte řádek, na němž není žádná násobná číslovka.

- a) čtvery – půl – tisíc – několikery
- b) devět – spousta – hodněkrát – šestý
- c) druhý – několikanásobný – stý – jedno
- d) mnohokrát – šestka – druhý – třetina

body:/3

7. Označte řádek, na němž jsou uvedeny pouze slovesné tvary určité.

- a) schopen – zlomila – dostal
- b) následoval jsem – vidí – pojede
- c) pracovat – ztrácejí – zdrželi jsme se
- d) vybrán – zabojoval – držíš

body:/3

8. Napište slovy, jakým slovním druhem je tučně napsaný výraz (nepište číslice!).

- a) **Jenže** pak si zlomil klíční kost.
- b) Musí hájit **svou** pozici.
- c) **Zčásti** převzali zodpovědnost.
- d) **Kvůli** dopingu přišel o místo.

body:/4

9. V následující větě podtrhněte přísudek a označte řádek, na němž je pojmenován jeho druh.

Zatím to je předčasné soudit.

- a) slovesný jednoduchý
- b) slovesně-jmenný
- c) slovesný složený
- d) slovesný několikanásobný

body:/3

10. Označte řádek, na němž je uvedena věta s tzv. zvratným pasivem.

- a) Před čtyřmi lety se vyšvihl mezi elitu.
- b) Ve stoupání se ani pořádně nezapotil.
- c) Nechce se nám pracovat.
- d) Příprava se zahájila už zjara.

body:/3

11. Napište, jakým větným členem je v uvedených větách infinitiv.

- a) Chybovat je lidské.
- b) Zahlédli ho odjíždět.
- c) Odhalil svůj plán zvítězit v Tour de France.
- d) Rozhodl se co nejdříve odjet.

body:/4

Úlohy 12–16 budou vycházet z následujícího souvětí:

Že má mladý Kolumbijec talent, neuniklo ani šéfům Ineosu, a tak ho rychle získali od Education First, které Martíneze přivedlo do world tour.

12. Vypište z daného souvětí vedlejší věty a uveďte jejich druh:

.....
.....
.....
.....

body:/4

13. Přeformulujte dané souvětí tak, abyste první vedlejší větu změnili na větný člen.

.....
.....
.....

body:/4

14. Třetí větu z daného souvětí přeformulujte tak, aby přísudek byl vyjádřen ve formě opisného pasiva.

.....

body:/3

15. Jakým větným členem je výraz *kteří* z daného souvětí?

- a) není větným členem
- b) podmět
- c) přívlastek shodný
- d) předmět

body:/2

16. Označte řádek, na němž je správně určen syntaktický vztah mezi dvojicí větných členů *získali* – *ho* z daného souvětí.

- a) shoda
- b) řízenost
- c) není mezi nimi syntaktický vztah
- d) přimykání

body:/2

český jazyk body:/50

Č E S K Ý J A Z Y K

1. Označte řádek, na němž není žádný pravopisný nebo gramatický nedostatek:

- a) O druhé místo v průběžném pořadí si při páteční časovce řekl také fantastickým výkonem v závěrečném stoupání, jež zvládl lépe pouze Pogačar.
b) **A tak zatímco souboj o pódium a místa v první desítce slibuje napínavou podívanou, boj o růžový dres nikoliv.**
c) Daniel Felipe Martínez se před dvěmi lety vyšvihl mezi vrchařskou elitu.
d) Jistěže by chtěl vítězství, ale ve svých téměř 40ti letech si nestěžuje.

body:/3

2. Označte řádek, na kterém jsou uvedeny jen názvy činitelské:

- a) mechanik, seřizovač, údržbář
b) cyklista, běžec, horolezec
c) **řidič, posunovač, letec**
d) správce, školník, rozhodčí

body:/3

3. Označte řádek, na němž je slovo správně morfematicky rozčleněno.

- a) ne-na-kouk-li
b) **put-ová-n-í**
c) před-ved-la
d) **na-plán-ov-at**

body:/3

4. Označte řádek, na němž jsou pouze slovní tvary obsahující rodovou koncovku.

- a) stoupání – předvedla – zlomili
b) zažívá – soustředění – zvládl
c) **odstartoval – zahozena – poodjeli**
d) předvedl – nepřestal – vede

body:/3

5. Označte řádek, na němž jsou uvedena pouze pomnožná substantiva.

- a) hmyz – plíce – ovoce
b) **Velikonoce – ústa – kleště**
c) mužstvo – kníže – kalhoty
d) hospodářství – vrata – povídla

body:/3

6. Označte řádek, na němž není žádná násobná číslovka.

- a) **čtvery – půl – tisíc – několikery**
b) devět – spousta – hodněkrát – šestý
c) druhý – několikanásobný – stý – jedno
d) mnohokrát – šestka – druhý – třetina

body:/3

7. Označte řádek, na němž jsou uvedeny pouze slovesné tvary určité.

- a) schopen – zlomila – dostal
b) **následoval jsem – vidí – pojede**
c) pracovat – ztrácejí – zdrželi jsme se
d) vybrán – zabojoval – držíš

body:/3

8. Napište slovy, jakým slovním druhem je tučně napsaný výraz (nepište číslice!).

- a) **Jenže** pak si zlomil klíční kost. **částice (partikule)**
b) Musí hájit **svou** pozici. **zájmeno (pronomen)**
c) **Zčásti** převzali zodpovědnost. **příslowce (adverbium)**
d) **Kvůli** dopingu přišel o místo. **předložka (prepozice)**

body:/4

9. V následující větě podtrhněte přísudek a označte řádek, na němž je pojmenován jeho druh.

Zatím to **je předčasně** soudit.

- a) slovesný jednoduchý
b) **slovesně-jmenný**
c) slovesný složený
d) slovesný několikanásobný

body:/3

10. Označte řádek, na němž je uvedena věta s tzv. zvratným pasivem.

- a) Před čtyřmi lety se vyšvihl mezi elitu.
- b) Ve stoupání se ani pořádně nezapotil.
- c) Nechce se nám pracovat.
- d) Příprava se zahájila už zjara.

body:/3

11. Napište, jakým větným členem je v uvedených větách infinitiv.

- a) Chybovat je lidské. **podmět**
- b) Zahlédli ho odjíždět. **doplňk**
- c) Odhalil svůj plán zvítězit v Tour de France. **přívlastek (neshodný)**
- d) Rozhodl se co nejdříve odjet. **předmět**

body:/4

Úlohy 12–16 budou vycházet z následujícího souvětí:

Že má mladý Kolumbijec talent, neuniklo ani šéfům Ineosu, a tak ho rychle získali od Education First, které Martíneze přivedlo do world tour.

12. Vypište z daného souvětí vedlejší věty a uveďte jejich druh:

Že má mladý Kolumbijec talent, neuniklo ani šéfům Ineosu, a tak ho rychle získali od Education First, které Martíneze přivedlo do world tour.

Že má mladý Kolumbijec talent **podmětná**
které Martíneze přivedlo do world tour: **přívlastková**

body:/4

13. Přeformulujte dané souvětí tak, abyste první vedlejší větu změnili na větný člen.

Talent mladého Kolumbijce neunikl šéfům Ineosu./ Šéfům Ineosu neunikl talent mladého Kolumbijce. Apod.

body:/4

14. Třetí větu z daného souvětí přeformulujte tak, aby přísudek byl vyjádřen ve formě opisného pasiva.

a tak byl rychle získán od Education First

body:/3

15. Jakým větným členem je výraz *které* z daného souvětí?

- a) není větným členem
- b) **podmět**
- c) přívlastek shodný
- d) předmět

body:/2

16. Označte řádek, na němž je správně určen syntaktický vztah mezi dvojicí větných členů *získali – ho* z daného souvětí.

- a) shoda
- b) **řízenost**
- c) není mezi nimi syntaktický vztah
- d) přimykání

body:/2

český jazyk body:/50

L I T E R A T U R A

1. Který z textů není v originálním znění napsán staroslověnsky?

- a) *Proglas* c) *Život Konstantinův*
b) *Život Metodějův* d) *Kristiánova legenda*

body:/2

2. Která kombinace dílo – epocha je určité chybná?

- a) *Labyrint světa a ráj srdce* – baroko c) *Vita Caroli* – gotika
b) *Chronica Boemorum* – románská doba d) *Boccacciiovské rozprávky* – románská doba

body:/2

3. Který z následujících termínů označuje nejmodernější žánr (a nemá už antický původ)?

- a) epos c) epigram
b) romaneto d) komedie

body:/2

4. Který z následujících textů je v originálním znění napsán německy?

- a) *Dalimilova kronika* c) *Oráč z Čech*
b) *Kosmova kronika* d) *Tkadleček*

body:/2

Přečtěte si epigram Karla Havlíčka Borovského, k němuž se vztahují úkoly č. 5 a 6:

Odkud vzalo — zkouším žáky —
jméno Rakous počátek? —
„Od *raků*, neb ony taky
chodí pořád nazpátek.“

5. K jakému druhu lyriky byste text přiřadili?

- a) spirituální lyrika c) politická lyrika
b) meditativní lyrika d) dvorská lyrika

body:/2

6. Které tvrzení neplatí?

- a) Text je satirou na nepokrokové poměry v Rakouském císařství.
b) Jde o prototyp tzv. žakovské poezie.
c) Text je rytmičován trochejsky.
d) Rým je v úryvku střídavý.

body:/2

Přečtěte si ukázkou z básně Jaroslava Vrchlického, k níž se vztahují úkoly č. 7 a 8:

Já, otče, miluju Valkyru
jezdící na černém koni,
která se s vichry o závod
nad hvozdy v mračnech honí,

7. Označte nepravdivé tvrzení

- a) báseň má severský námět c) úryvek zachycuje promlouvání postavy
b) báseň čerpá z české národní mytologie d) zobrazovaná hrdinka má nadpřirozené schopnosti

body:/2

8. Vhodné označení pro poetiku básně by mohlo být:

- a) jde o realismus c) jde o parnasismus národní školy (ruchovci)
b) jde o naturalismus d) jde o parnasismus kosmopolitní školy (lumírovci)

body:/2

9. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Karla Čapka:

- a) *Krakatit, Hovory s T. G. Masarykem, Kulhavý poutník*
- b) *Hordubal, Povětroň, Obyčejný život*
- c) *Stín kapradiny, R.U.R., Válka s mloky*
- d) *Bílá nemoc, Matka, Těžká Barbora*

body:/2

10. Na základě úryvku se pokuste identifikovat autora:

„Nechte hloupostí,“ řekl major.

„Poslušně hlásím, pane majore, že zradit císaře pána není žádná hloupost. My lid vojenský přísahali jsme císaři pánu věrnost, a přísahu, jak zpívali v divadle, co věrný muž jsem splnil.“

- a) Jaroslav Hašek
- b) Jaroslav Durych
- c) Zdeněk Jirotka
- d) Josef Škvorecký

body:/2

11. Na základě příznačných rysů přiřad'te k básnickým směrům jednotlivé ukázky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV). (Pozn.: zdroje citovaných ukázek ani jejich autory záměrně neuvádíme.)

- a) proletářské umění
- b) poetismus
- c) surrealismus
- d) civilismus

body:/8

I.

my, dráty telegrafní, telefonní a elektrické,
jsme kovové ruce moderní souvislosti,
věrné a spolehlivé, rychlé a energické,
lhotejně řadíme ke zlu dobro a k neřestem ctnosti,

II.

Tady jsou paláce, – tady podkrovní,
tady jsou sytí, – tady hladoví,
jedni jsou otroci, – druzí diktátoři
a všichni jsou choří.

III.

ŮŮči sedmikrás ŮŮči sedmikrás
jak jsou krásné!
to jen chudí studenti musí nositi brejle
aby udělali maturitu

IV.

Soví muž jenž se koupe v svém vlastním
koleně
Které tvoří žlab
Skrývá pod svými dlouhými vousy
Jež se řinou
Jako kamenitá ručej
Po jeho břicho
Černovlasého jinocha

12. Která definice nejlépe vystihuje program poetismu?

- a) Hlavní myšlenkou směru je boj proti sociálnímu útisku.
- b) Směr propaguje anarchii v životě, dílo nemá mít žádný význam, východiskem je nesmysl.
- c) Jde o směr ideologicky orientovaný, slavnostně zobrazuje úspěchy komunismu.
- d) Soustředí se na radostné okamžiky, imaginaci a hravost.

body:/3

13. Označte řádek, který obsahuje pouze díla Josefa Škvoreckého:

- a) *Zbabělci, Sedmiramenný svícen, Černí baroni*
- b) *Zbabělci, Mirákl, Příběh inženýra lidských duší*
- c) *Legenda Emőke, Žert, Tankový prapor*
- d) *Prima sezóna, Tankový prapor, Obyčejný život*

body:/3

14. Přiřaďte k citovaným textům jejich dominantní rytmicizaci tendenci (např. I-a, II-b, III-c, IV-d)

- a) daktylská rytmicizace
- b) jambická rytmicizace
- c) prozaizovaný volný verš
- d) trochejská rytmicizace

body:/4

I

Oblaky Země jsou synové tkliví,
matičku Zemi si krví svou živí,
slzami smývají starobné vrásky,
mladí jí líce a svěží jí vlásy,

III

Tak zvolá Kaša hlasem nadšeným,
pak vypraví dva posly k Libuši,
jež s Přemyslem zajela v Libušín,
těm káže, aby vyřídili jí,

II

Přežil jsem všechny básníky
své generace...
Všichni mi byli přáteli.
Naposled umřel Vladimír Holan.
Jak by mi nebylo úzko,
jsem sám.

IV

Zabila jsem holoubátko —
Opuštěné jediňátko —
Bílé bylo jako sníh!•

**15. Jak nejlépe popsat vlastnosti narativního textu v ukázce (Jan Neruda: *Doktor Kazisvět*)?
Správné je zvolit více než jednu možnost.**

„Jak se člověk na něho podívá, hned to vidí! Už
jeho otec byl výborný — výborný lékař! To se dědí.“
„Ale že nechce praktikovat? — Ten by si musel
stát jako nějaký dvorní rada!“
„Má asi peníze, to je to.“
„A proč mu říkají doktor Kazisvět?“

- a) Vypravěč promlouvá v ich-formě.
- b) Vypravěč v úryvku nepromlouvá, promlouvají výhradně postavy.
- c) Ve vyprávění se uplatňuje perspektiva mikrofonu, zaznamenána je pouze řeč.
- d) Vypravěč promlouvá v er-formě.

body:/4

16. Na základě analýzy citovaného textu (Ladislav Fuks: *Pan Theodor Mundstock*) vyberte platné charakteristiky způsobu vyprávění:

Stojí na peróně. Dlouhatánský vlak, připraven k odjezdu, stojí nedaleko. Snad padesát, snad čtyřicet kroků. Ale on ví, že i těch čtyřicet k vlaku, připravenému k odjezdu, je dálka strašlivá. Teď však zbystří sluch. Perónem zazní hlas. Asi tlampač a oznamuje odjezd, myslí si, aspoň se dozvím, kdy jede. Ale není to tlampač. Někdo na peróně volá, vy jedna svině, sie eine Sau! Táhněte, nebo vám zpřerážím nohy! Hlas nádražím hřmí, že lampa na stole zděšením bliká a zrcadlo u okna na skobce se pohne. Ale co dělat, když hlas tak křičí? Spatří člověka v uniformě barev dvou generací. Propána, myslí si, tohohle panáčka jsem už někde viděl. Vždyť je to starý známý. Táhněte ...

- a) Vypravěčem je postava. Vypravuje se v ich-formě.
- b) Vypravuje se v er-formě z perspektivy postavy (tzv. reflektora).
- c) Ve vyprávění se neuplatňuje vnitřní řeč, jde o záznam dialogu probíhajícího na peróně.
- d) V úryvku se uplatňuje neznačená přímá řeč, vypravuje se vnitřní monolog.

body:/4

17. Na základě analýzy citovaného textu (Milan Kundera: *První sešit směšných lásek*) vyberte platné charakteristiky jeho způsobu vyprávění:

Mám v tom dítěti ostatně prsty. Ne, proboha, nemyslete si, že jsem jeho autorem. To nejsem — bohužel. Rád bych tu byl autorem, a to třeba i bez jakýchkoli nároků na slávu a uznání, jen z čiré radosti z tvorby. Spokojil bych se i s autorstvím docela anonymním. Ale nejsem. Jsem tu pouhý muž v pozadí, jakýsi zprostředkovatel radosti, poslíček fortuny, bohyně, kterou jsem sám vymyslel pro dva milence. Tedy vlastně, nejsem-li autorem dítěte, jsem autorem příběhu. Nikoli jako spisovatel, nýbrž jako žijící a nepíšící člověk. Nepíšu, nýbrž *žiju*, a pohrdám, upřímně řečeno, autory příběhů psaných na papír, pohrdám těmito upocenými opisovači života.

- a) Vypravěčem je postava. Vypravuje se v ich-formě.
- b) Vypravuje se v er-formě z perspektivy postavy (tzv. reflektora).
- c) Vypravěč stojí mimo události příběhu, které komentuje v rétorické ich-formě.
- d) Vypravěč v úryvku navazuje kontakt se svým publikem, jako kdyby reagoval na jeho řeč.

body:/4

Literatura body:/50

Celkem body:/100

L I T E R A T U R A

1. Který z textů není v originálním znění napsán staroslověnsky?

- a) *Proglas* c) *Život Konstantinův*
b) *Život Metodějův* d) ***Kristiánova legenda***

body:/2

2. Která kombinace dílo – epocha je určité chybná?

- a) *Labyrint světa a ráj srdce* – baroko c) *Vita Caroli* – gotika
b) *Chronica Boemorum* – románská doba d) ***Boccacciiovské rozprávky* – románská doba**

body:/2

3. Který z následujících termínů označuje nejmodernější žánr (a nemá už antický původ)?

- a) epos c) epigram
b) **romaneto** d) komedie

body:/2

4. Který z následujících textů je v originálním znění napsán německy?

- a) *Dalimilova kronika* c) ***Oráč z Čech***
b) *Kosmova kronika* d) *Tkadleček*

body:/2

Přečtěte si epigram Karla Havlíčka Borovského, k němuž se vztahují úkoly č. 5 a 6:

Odkud vzalo — zkouším žáky —
jméno Rakous počátek? —
„Od *raků*, neb ony taky
chodí pořád nazpátek.“

5. K jakému druhu lyriky byste text přiřadili?

- a) spirituální lyrika c) **politická lyrika**
b) meditativní lyrika d) dvorská lyrika

body:/2

6. Které tvrzení neplatí?

- a) Text je satirou na nepokrokové poměry v Rakouském císařství.
b) **Jde o prototyp tzv. žákovské poezie.**
c) Text je rytmičován trochejsky.
d) Rým je v úryvku střídavý.

body:/2

Přečtěte si ukázkou z básně Jaroslava Vrchlického, k níž se vztahují úkoly č. 7 a 8:

Já, otče, miluju Valkyru
jezdící na černém koni,
která se s vichry o závod
nad hvozdy v mračnech honí,

7. Označte nepravdivé tvrzení

- a) báseň má severský námět c) úryvek zachycuje promlouvání postavy
b) **báseň čerpá z české národní mytologie** d) zobrazovaná hrdinka má nadpřirozené schopnosti

body:/2

8. Vhodné označení pro poetiku básně by mohlo být:

- a) jde o realismus c) jde o parnasismus národní školy (ruchovci)
b) jde o naturalismus d) **jde o parnasismus kosmopolitní školy (lumírovci)**

body:/2

Číslo: Kombinace: BODY CELKEM:.....

KČL FP TUL – Písemná přijímací zkouška z českého jazyka a literatury – 2024

9. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Karla Čapka:

a) *Krakatit, Hovory s T. G. Masarykem, Kulhavý poutník*

b) *Hordubal, Povětroň, Obyčejný život*

c) *Stín kapradiny, R.U.R., Válka s mlouky*

d) *Bílá nemoc, Matka, Těžká Barbora*

body:/2

10. Na základě úryvku se pokuste identifikovat autora:

„Nechte hloupostí,“ řekl major.

„Poslušně hlásím, pane majore, že zradit císaře pána není žádná hloupost. My lid vojenský přísahali jsme císaři pánu věrnost, a přísahu, jak zpívali v divadle, co věrný muž jsem splnil.“

a) Jaroslav Hašek

b) Jaroslav Durych

c) Zdeněk Jirotka

d) Josef Škvorecký

body:/2

11. Na základě příznačných rysů přiřaďte k básnickým směrům jednotlivé ukázky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV). (Pozn.: zdroje citovaných ukázek ani jejich autory záměrně neuvádíme.)

a) proletářské umění

b) poetismus

c) surrealismus

d) civilismus

body:/8

I. D

my, dráty telegrafní, telefonní a elektrické,
jsme kovové ruce moderní souvislosti,
věrné a spolehlivé, rychlé a energické,
lhostejně radíme ke zlu dobro a k neřestem ctnosti,

II. A

Tady jsou paláce, – tady podkrovní,
tady jsou sytí, – tady hladoví,
jedni jsou otroci, – druzí diktátoři
a všichni jsou choří.

III. B

ÓOči sedmikrás ÓOči sedmikrás
jak jsou krásné!
to jen chudí studenti musí nositi brejle
aby udělali maturitu

IV. C

Soví muž jenž se koupe v svém vlastním
koleně
Které tvoří žlab
Skrývá pod svými dlouhými vousy
Jež se řinou
Jako kamenitá ručej
Po jeho břicho
Černovlasého jinocha

12. Která definice nejlépe vystihuje program poetismu?

- a) Hlavní myšlenkou směru je boj proti sociálnímu útisku.
- b) Směr propaguje anarchii v životě, dílo nemá mít žádný význam, východiskem je nesmysl.
- c) Jde o směr ideologicky orientovaný, slavnostně zobrazuje úspěchy komunismu.

d) Soustředí se na radostné okamžiky, imaginaci a hravost.

body:/3

13. Označte řádek, který obsahuje pouze díla Josefa Škvoreckého:

- a) *Zbabělci, Sedmiramenný svícen, Černí baroni*
- b) *Zbabělci, Mirákl, Příběh inženýra lidských duší***
- c) *Legenda Emőke, Žert, Tankový prapor*
- d) *Prima sezóna, Tankový prapor, Obyčejný život*

body:/3

14. Přiřaďte k citovaným textům jejich dominantní rytmicizaci tendenci (např. I-a, II-b, III-c, IV-d)

- a) daktylská rytmicizace
- b) jambická rytmicizace
- c) prozaizovaný volný verš
- d) trochejská rytmicizace

body:/4

I A

Oblaky Země jsou synové tkliví,
matičku Zemi si krví svou živí,
slzami smývají starobné vrásky,
mladí jí líce a svěží jí vlásy,

III B

Tak zvolá Kaša hlasem nadšeným,
pak vypraví dva posly k Libuši,
jež s Přemyslem zajela v Libušín,
těm káže, aby vyřídili jí,

II C

Přežil jsem všechny básníky
své generace...
Všichni mi byli přáteli.
Naposled umřel Vladimír Holan.
Jak by mi nebylo úzko,
jsem sám.

IV D

Zabila jsem holoubátko —
Opuštěné jediňátko —
Bílé bylo jako sníh!•

15. Jak nejlépe popsat vlastnosti narativního textu v ukázce (Jan Neruda: *Doktor Kazisvět*)?

Správné je zvolit více než jednu možnost.

„Jak se člověk na něho podívá, hned to vidí! Už jeho otec byl výborný — výborný lékař! To se dědí.“
„Ale že nechce praktikovat? — Ten by si musel stát jako nějaký dvorní rada!“
„Má asi peníze, to je to.“
„A proč mu říkají doktor Kazisvět?“

- a) Vypravěč promlouvá v ich-formě.
- b) Vypravěč v úryvku nepromlouvá, promlouvají výhradně postavy.**
- c) Ve vyprávění se uplatňuje perspektiva mikrofonu, zaznamenána je pouze řeč.**
- d) Vypravěč promlouvá v er-formě.

body:/4

16. Na základě analýzy citovaného textu (Ladislav Fuks: *Pan Theodor Mundstock*) vyberte platné charakteristiky způsobu vyprávění:

Stojí na peróně. Dlouhatánský vlak, připraven k odjezdu, stojí nedaleko. Snad padesát, snad čtyřicet kroků. Ale on ví, že i těch čtyřicet k vlaku, připravenému k odjezdu, je dálka strašlivá. Ted' však zbystří sluch. Perónem zazní hlas. Asi tlampač a oznamuje odjezd, myslí si, aspoň se dozvím, kdy jede. Ale není to tlampač. Někdo na peróně volá, vy jedna svině, sie eine Sau! Táhněte, nebo vám zpřerážím nohy! Hlas nádražím hřmí, že lampa na stole zděšením bliká a zrcadlo u okna na skobce se pohne. Ale co dělat, když hlas tak křičí? Spatří člověka v uniformě barev dvou generací. Propána, myslí si, tohohle panáčka jsem už někde viděl. Vždyť je to starý známý. Táhněte ...

a) Vypravěčem je postava. Vypravuje se v ich-formě.

b) Vypravuje se v er-formě z perspektivy postavy (tzv. reflektora).

c) Ve vyprávění se neuplatňuje vnitřní řeč, jde o záznam dialogu probíhajícího na peróně.

d) V úryvku se uplatňuje neznačená přímá řeč, vypravuje se vnitřní monolog.

body:/4

17. Na základě analýzy citovaného textu (Milan Kundera: *První sešit směšných lásek*) vyberte platné charakteristiky jeho způsobu vyprávění:

Mám v tom dítěti ostatně prsty. Ne, proboha, nemyslete si, že jsem jeho autorem. To nejsem — bohužel. Rád bych tu byl autorem, a to třeba i bez jakýchkoli nároků na slávu a uznání, jen z čiré radosti z tvorby. Spokojil bych se i s autorstvím docela anonymním. Ale nejsem. Jsem tu pouhý muž v pozadí, jakýsi zprostředkovatel radosti, poslíček fortuny, bohyně, kterou jsem sám vymyslel pro dva milence. Tedy vlastně, nejsem-li autorem dítěte, jsem autorem příběhu. Nikoli jako spisovatel, nýbrž jako žijící a nepíšící člověk. Nepíšu, nýbrž *žiju*, a pohrdám, upřímně řečeno, autory příběhů psaných na papír, pohrdám těmito upocenými opisovači života.

a) **Vypravěčem je postava. Vypravuje se v ich-formě.**

b) Vypravuje se v er-formě z perspektivy postavy (tzv. reflektora).

c) Vypravěč stojí mimo události příběhu, které komentuje v rétorické ich-formě.

d) Vypravěč v úryvku navazuje kontakt se svým publikem, jako kdyby reagoval na jeho řeč.

body:/4

Literatura body: /50

Celkem body: /100